

pertoriului revoluționar de pe scenele noastre, prin apeluri la opere reprezentative ale unor dramaturgi consacrați : Maiakovski, Pogodin, Brecht, Fr. Wolff, J. R. Bloch sau Sean O'Casey ; și alți vorbitori s-au alăturat unor asemenea propuneri, stabilindu-se limpede că spectacolele valoroase, demne de gradul actual de dezvoltare al teatrului nostru realist-socialist, sînt legate în primă instanță de piesa revoluționară.

Problema inovației în spectacol a ocupat un loc important în ordinea de zi. Tezele referatului au subliniat cu claritate pericolul falsului „revoluționarism“, primejdia inovației sterile, a avangardismului gratuit și a reluării (cu titlu de inovație) a experiențelor eșuate cu ani în urmă și care nu pot aduce nimic nou în conținutul artei noastre. Discuțiile au relevat că expresia inedită, originalitatea, inovația în spectacol trebuie să se orienteze în direcția relevării omului, a actorului pe scenă. Căutările, stilizarea pe linia scenografiei sau a mișcării plastice, nu au valoare decît în măsura în care luminează chipul uman al interpretului, transmisorul direct al textului și al mesajului dramatic. Așadar, spectacolul agitatoric, spectacolul bogat în ideile majore ale actualității, se exprimă prin complexa și interesanta dezvoltare a trăsăturilor profunde ale conștiinței socialiste.

Asupra variantelor spectacolului agitatoric, s-au oprit pe rînd Radu Beligan și V. Birlădeanu, ambii întîlnindu-se pe un punct de vedere comun : nevoia unor spectacole revoluționare, concise, legate de problemele arzătoare ale actualității, cu un caracter agitatoric imediat. Ca exemple stimulatoare în discuție, s-a adus pilda spectacolelor Teatrului-studio „Sovromennik“ din Moscova, a spectacolelor-manifest de pe scena teatrului chinez și a experiențelor similare în cadrul unor serbări de masă în R.D.Germană. Necesitatea unor atari spectacole se face din ce în ce mai simțită la noi, oamenii de teatru prezenți la această dezbateră solicițînd dramaturgilor elaborarea unor texte corespunzătoare, care să slujească acestei cauze.

Însemnătatea acestei prime dezbateri creatoare în jurul artelor scenice este limpede. Actrița Eugenia Popovici a caracterizat-o drept o întîlnire hotărîtoare în dezvoltarea spre viitor a scenei noastre. Importante sînt, de aceea, statornicia în îndeplinirea hotărîrilor luate, fructificarea în creații scenice a concluziilor teoretice stabilite. Regizorii Ion Șahighian și Horea Popescu au insistat astfel, pe bună dreptate, asupra nevoii unor discuții ample, pe colective specifice de creație, care să urmeze acestei prime dezbateri, în cadrul Asociației oamenilor de artă. Cenzurările de regizori, scenografi, actori își pretind cu insistență începerea unei activități laborioase. Devine din ce în ce mai clar rolul important ce revine în viața teatrală Asociației oamenilor de artă. Așteptăm continuarea acestui început plin de rodnice perspective.

M. I.

„GHICITORI PE PORTATIV“

Specializarea multilaterală a interpretului (teatrală, muzicală și coregrafică) este desigur o condiție greu de îndeplinit, necesară dar nu suficientă pentru a garanta calitatea spectacolului de estradă. Unitatea de concepție, eliberată de toate șabloanele împămîntenite pe scena estradei, unitate bazată în primul rînd pe existența unui fir ideologic conducător, oferit de libretul de calitate, constituie criteriul hotărîtor și cel mai dificil de satisfăcut în realizarea spectacolelor de acest gen. Principalele carențe ale spectacolelor de estradă se vădesc tocmai la capitolul unității lor de ansamblu, în concepția lor ideologică și artistică deficitară, marea majoritate a acestora nefiind

decît un amestec întîmplător de „numere“ nesudate.

Considerat „pe bucăți“, numai sub aspectul numerelor ce le înglobează, apreciate separat ca interpretare și concepție, concertul-spectacol *Ghicitori pe portativ* al Teatrului de Stat din Ploiești se situează la un nivel satisfăcător : melodiile frumoase și bine executate (orchestra condusă de Nelu Danielescu), cîțiva cîntăreți cu reale posibilități : Grațiana Chițu, Elisabeta Ivan și Dorin Ionescu, 2—3 cuplete reușite, interpretate cu umor de A. Marcovici și Tanți Grigoriu, prezentare plastică agreabilă. Privit însă în ansamblu, spectacolul nu depășește treapta lucrului „încropit“, prea puțin gîndit.

„Teoretic“, autorii (A. Marcovici și Sandu Anastasescu) par a înțelege exigențele

spectatorilor de azi, atunci când declară în programul spectacolului: „Publicul aşteaptă cu nerăbdare să vadă lucruri noi, probleme de actualitate... să vadă cum pe scenă se critică unele lucruri care nu-l satisfac... să audă melodii noi cu un conţinut legat de viaţa nouă pe care o făureşte... să se încredinţeze că artiştii sînt atenţi la viaţa din jurul lor, că o înţeleg şi participă la ea“. În scenă însă, concertul-spectacol *Ghicitori pe portativ* a demonstrat că autorii au alunecat pe panta minimei rezistenţe, realizînd un spectacol care se uită uşor. Se uită uşor, deoarece nu are nici o idee conducătoare, se prezintă sub forma unui amestec oarecare de melodii, cuplete şi dansuri legate formal de pretextul slab realizat al unui concurs-ghicitoare. („Concepţia“ aceasta, ce denotă o desuetă înţelegere a specificului revuistic, aparţine în primul rînd lui A. Marcovici, autor şi regizor al spectacolului.)

Problemele de actualitate şi de specific local sînt firav atinse şi tratate în spectacol la modul general. Ca să se vorbească despre creşterea nivelului de trai al oamenilor muncii, se recurge la formula arhicunoscută a speakerului de la un post de radio american, formulă ce nu are nici măcar scuza că e tratată cu umor. Sceneta *Racheta*, cupletele *Pe placul tuturor*, *Plimbare prin Ploeşti* şi *Străduţa mea*, fie că sînt satirice, fie că se prezintă sub forma unor efuziuni pseudo-lirice, capătă aspectul lucrului de multe ori şi la fel spus. Aceleaşi poveşti despre înghesuiala din autobuze, despre merele din vitrină şi cele din pungă, despre centrale telefonice care nu răspund la apel — numere satirice stereotipe, de felul „mai sînt unele cazuri“, şi fals conclusive, de maniera „nu e bine“ sau „nu e frumos“. În cazul cupletelor „lirice“, se spun generalităţi ce nu reuşesc să ne dea o cît de slabă imagine asupra Ploeştiului de azi. Îndeobşte, se remarcă teama de a da lucrurilor un nume, evenimentele comentate putînd foarte uşor să se petreacă şi aiurea. Şi lucrul acesta este cu atît mai surprinzător, cu cît viaţa tumultuoasă a regiunii Ploeşti poate constitui un nesecat izvor de inspiraţie pentru cei care dovedesc că „sînt atenţi la viaţa din jurul lor, că o înţeleg şi participă la ea“. Pe această linie, remarcăm în spectacolul ploştesean cîteva anacronisme cel puţin bizare. Ce caută în zilele noastre costumele şi lornioanele celor trei profesoare de tip 1920? Sau numărul de „dans marinăresc“, cu totul deplasat chiar şi în contextul amalgamat al spectacolului ploştesean? Unui teatru de estradă regional

i se cere ceva mai multă personalitate. Or, aceasta nu poate fi dobîndită decît în urma unui contact cît mai strîns cu realitatea regiunii, prin apropierea de obiectivele concrete ale efortului unit al oamenilor muncii, răspunzînd cu promptitudinea brigăzii lor artistice de agitaţie, atît problemelor imediate cît şi celor de perspectivă, de mai largă amploare. În acest fel, fiecare spectacol ar deveni o lecţie frumoasă şi plăcută, un prilej de reflecţie şi nu de amuzament gratuit.

B. T. Rîpeanu

ÎN SPRIJINUL ARTIŞTILOR AMATORI

Ținînd seamă de avîntul larg pe care l-au luat în țara noastră formațiile păpușărești amatoare, Casa Centrală a Creației Populare și Editura de Stat pentru Imprimerie și Publicații au tipărit două volume cu piese pentru teatru destinate acestora.

Editorii și-au manifestat intenția de a păstra creator în lucrările tipărite, tradițiile progresiste ale teatrului românesc de păpuși, în scenete în care critica se împletește cu stimularea acțiunilor pozitive.

Unul din cele două volume este închinat dramaturgiei originale. Mircea Sîntimbreanu semnează pieseta *Lenevita*, o satiră la adresa celor al căror nărav e sugerat de titlu. Concepută pentru spectatori maturi, sceneta cuprinde momente și poante umoristice interesante, deși realizarea ei artistică e inegală și neunitară.

Vitrina cu caricaturi de Mircea Crișan și Alexandru Andy e de fapt un mic spectacol de estradă, mai bine zis, un program de brigadă artistică de agitație. Critica atinge pe chiulangii, slugarnici, hoți, indolenți, bețivi. Cei doi autori, cu o bogată experiență revuistică, au știut să fructifice unele elemente tehnice proprii păpușilor, pentru a reliefa sensurile satirice, deși nivelul artistic al textului e și aici inegal, mai cu seamă în momentele în care se constată faptele pozitive.

Vulpoiul croitor de Mioara Cremene demonstrează copiilor că leneșii și profitorii sînt pedepsiți, în timp ce cei harnici își primesc răsplata binemeritată.

Volumele de traduceri cuprinde piesete de Novoselețkaia, Polivanova și Nosov, din păcate traduse destul de slab și nesencenic. Toate aceste lucrări sînt însoțite de explicații regizorale (semnate de Mihai Crișan, Ioana Constantinescu, Miron Niculescu) și de ilustrații și schițe teh-